

Örebro 2019-04-09

YTTRANDE

Dnr 2019-02/JH/AG

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Handläggare: Anna Gabrielsson

Remisspromemoria – Behov av hjälp med andning och sondmatning (S2019/00767/FST)

Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning, DHB, är en föräldraorganisation som startade 1949 och aktivt arbetar för att våra målgrupper ska vara delaktiga, jämlika samt ha inflytande i ett tillgängligt samhälle. Även barn med ytterligare funktionsnedsättningar är en viktig grupp inom vår organisation. Grunden för våra ställningstaganden är våra samlade erfarenheter i förbundet. Viktiga dokument för vårt arbete är *Barnkonventionen* och *FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*. Vårt arbete utgår även från Sveriges språklag, som ger svenskt teckenspråk ställning motsvarande de nationella minoritetsspråken.

Riksförbundet DHB tillstyrker förslagen om att hjälp med andning och sondmatning ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Riksförbundet DHB överlämnar härmed följande synpunkter på betänkandet:

Riksförbundet DHB välkomnar att förslaget att två så livsavgörande avgörande behov för alla människor såsom andning och sondmatning, jämställt med måltid, ska utgöra grundläggande behov med rätt till personlig assistans även för personer med funktionsnedsättning. Emellertid

kan vi konstatera, vilket också framgår i promemorian, att införande av sondmatning endast är ett lagteknisk förtydligande, eftersom behovet av att äta redan tidigare varit ett grundläggande behov. Det vill säga att Försäkringskassan alltid har haft stöd i lagstiftningen för att bevilja personlig assistans för sondmatning, men myndigheten har trots detta haft svårt att tolka lagstiftningen så nu när det direkt framgår i lagtext så bör detta hinder vara avvärt.

Riksförbundet DHB vill även att andning och sondmatning som helhet ska ingå i assistansbehovet, med detta avses alla nödvändiga moment för att den enskilde ska kunna ha en trygg andning och sondmatning. En uppdelning av delmoment i mer eller mindre integritetskänsliga och därmed öppna för en möjlighet att inte bevilja assistans i vissa delar när det gäller att äta och andas innebär en risk för den enskildes hälsa och står i strid med intentionerna i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Riksförbundet DHB menar också att de alla de grundläggande behov som kan ge rätt till assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade såsom personlig hygien, av- och påklädning, måltider och kommunikation är integritetsnära och därmed ska ge rätt till personlig assistans.

Att kunna andas och att få i sig näring är livsavgörande funktioner för alla levande varelser, att svenska staten ska behöva utreda om människor som inte klarar det själva, skulle kunna få rätt att få hjälp med det, anser vi är både sorgligt och ovärdigt. Vi vill i detta sammanhang påminna om att Sverige har ratificerat FN:s allmänna förklaring av de mänskliga rättigheterna. I artikel 1 kan vi läsa att ”Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.”

Dag som ovan

Jan Höglund

Ordförande Riksförbundet DHB

